

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX • № 147 (2563). ВІСНОК, 12 ГРУДНЯ 1978 року. • Газета виходить з 1939 року
Ціна 2 коп.

м. Ровеньки,
Ворошиловградська область, шахта імені Фрунзе

**БРИГАДИРУ КОМПЛЕКСНОЇ БРИГАДИ
РОБІТНИКІВ ОЧИСНОГО ВИБОЮ
т. СКРИПНИКУ М. М., ЛАНКОВИМ
т. ЖОВНЕРЕНКУ І. М., КРОТУ А. В.,
ЛОМАКІНУ В. М., ПОЛІЩУКУ А. О.,
ШЕВЧЕНКУ О. К., ПАРТІЙНИЙ, ПРОФСПІЛКОВИЙ
І КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЯМ, УСЬОМУ
КОЛЕКТИВУ ДІЛЬНИЦІ № 5.**

Дорогі товариші!

Центральний Комітет Компартії України і Рада Міністрів УРСР гаряче поздоровляють вас з великою трудовою перемогою. Використовуючи загро-маджені в галузі досвід високопродуктивної робо-ти, ваша бригада видобула з початку року 1 міль-йон тонн антрациту, з них 100 тисяч тонн додатково до плану. Навантаження на лаву перевищило серед-нє по галузі у 8,5 раза. Значно зросла продуктивність праці, знизилась собівартість вугілля, що видобу-вається.

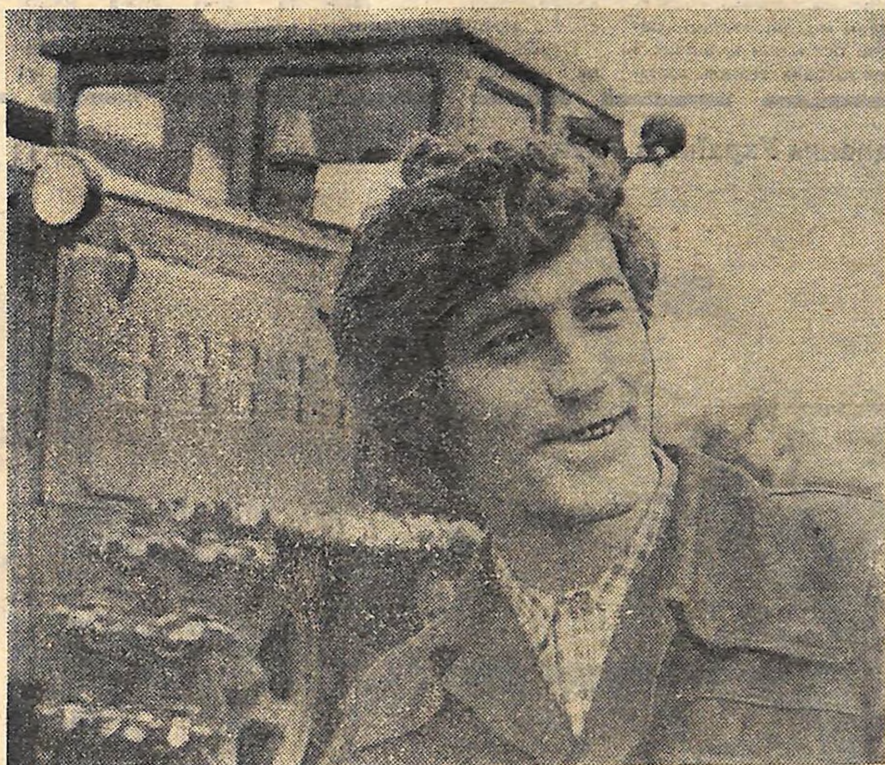
Успіхи вашого колективу — це один яскравий приклад для всіх шахтарів республіки в соціалістич-ному змаганні за збільшення видобутку вугілля, під-вищення ефективності і якості роботи. Це пове-діння того, яких чудових результатів можна досягти при творчому підході до справ, постійному зростан-ні професійної майстерності, вмілому використанні іриничної техніки, цілеспрямованій організаторській і масово-політичній роботі партійної, профспілкової і комсомольської організації.

Центральний Комітет Компартії України і Рада Міністрів УРСР з великим задоволенням відзнача-ють, що у відповідь на рішення листопадового (1978 р.) Пленуму ЦК КПРС колектив вашої брига-ди явив зобов'язання щороку видобувати не менше одного мільйона тонн вугілля, завершити виконання завдань п'ятирічки до 110-ї річниці з дня народжен-ня В. І. Леніна.

Бажаємо вам, дорогі товариші, доброго здоров'я, особистого щастя, нових успіхів у виконанні високих соціалістичних зобов'язань.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ПАРТІЇ
КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ РАДА МІНІСТРІВ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

РІВНЯТИСЬ НА ГВАРДІЙЦІВ П'ЯТИРІЧКИ!

З великим піднесенням зу-стріли трудівники нашої фа-брики рішення листопадово-го Пленуму ЦК КПРС і де-сятої сесії Верховної Ради СРСР. Гордість викликає ус-відомлення, що ми живемо в країні, Конституція якої свято охороняє права та особисті свободи людини. Тим-то докладаємо усіх зу-сил, щоб зробити свій ва-гомий внесок у виконання планів, які накреслила Ко-муністична партія. Ми ро-зуміємо, що нести високе звання громадянина СРСР дуже почесно, і тому, корис-туючись усіма правами та свободами, котрі нам нада-но, маємо з честю виконувати і свої обов'язки перед Батьківщиною, партією, на-родом.

Рішення десятої се-сії Верховної Ради СРСР мобілізують усіх ра-дянських людей на бо-ротьбу за виконання і пе-ревиконання взятих зобов'язань. За останні десять ро-ків випуск виробів нашої фабрики збільшився вдвоє, значно підвищилась якість продукції. Кондитерські ви-робки семи найменувань по-

сять державний Знак якості. 1979 року ще два подамо на атестацію. Плануємо довес-ти випуск першокласної продукції до 7 процентів від усього обсягу про-дукції. Колектив тор-говельного відділення, де бригадиром кавал-ер ордена Трудового Чер-воного Прапора В. М. Голу-бовський, план трьох років п'ятирічки виконав ще 30 вересня. Робітники роздіб-ного відділення справилися з трірічним завданням до 5 жовтня.

Тільки за дев'ять місяців шістнадцятого року на фабри-ці зекономлено 26 тисяч кі-ловат-годин електроенергії, 315 гігакалорій теплоенергії, 50 тонн умовного палива.

У четвертому році п'яти-річки ми зробимо все, щоб успішно здійснити поставле-ні перед нами завдання і по-радувати Батьківщину ще кращими трудовими здобут-ками

О. СОРОКІН,
секретар парторганізації
Кіровоградської конди-терської фабрики.

Пухким килимом укрив землю перший сніг. Дрі-має озимина, чекаючи вс-ни, тепло дихає під снігом рілля, нагромаджуючи си-лу, щоб навесні знову за-врунтілись зеленими схода-ми.

Не кваплячись, по-гос-подарському механізатори ставлять техніку на зимо-ве зберігання, приступили до ремонту сільськогоспо-дарського інвентаря.

Гарний пастрій у моло-дого тракториста Бориса Пинька — щогорічного переможця районного кон-курсу орачів. Піднявши зяб на кількох сотнях гек-тарів, він достроково ви-конав особисте соціалістичне зобов'язання, взяте на третій рік п'ятирічки.

На знімку: транто-рист колгоспу імені Мічу-ріна Новгородківського ра-йону Борис ПИНЬКАЛО.
Фото Л. МИРГОРСЬКОГО.

НА липневому (1978 ро-ку) Пленумі ЦК КПРС відзначалося, що, незва-жаючи на збільшення ви-робництва і заготівель цукрових буряків, вироб-ництво цукру в країні не зростає. Одночасно на ря-ді підприємств спостері-гається підвищення вихо-ду продукції з одного гек-тара посівів, тоді як інші або тупцюються на місці, або й знизили випуск цук-ру в останні роки.

На нашому заводі до початку нового сезону переробки буряків готува-лися дуже ретельно, щоб уже перші автоколони з дарами поля зустріли, як то кажуть, у всеозброєнні.

І саме перед початком збирання цукристих тру-дівників Ямпільського ра-йону Вінницької області виступили з ініціативою — боротися за збільшення віддачі кожного гектара бурякового поля. До речі, ямпільці одержують із кожного гектара буряків 50 центнерів цукру, маю-чи врожайність коренів у 450—500 центнерів з гек-тара.

Ми теж узялися за під-рахунки. З одного центне-ра коренів наш завод має 13 кілограмів цукру. Отже, при врожайності 248 цент-нерів ми зможемо вироб-ляти лише 32,2 центнера продукції, використання всіх резервів допоможе довести віддачу гектара

поля до 33 центнерів. А якби ямпільці мали такий, як у нас, вихід цукру з одного центнера буряків, то з гектара вони б одер-жували його не 50 цент-нерів, при їхній урожай-ності, а 60—70. Та поки що у них вихід цукру з центнера коренів на 3 кі-лограми нижчий, ніж на нашому заводі. Отже, ре-зерв на майбутнє у нас неабиякий — підвищення врожайності.

Це, звичайно, більше залежить від механізо-рів колгоспів і радгоспів, від усіх тих, хто вирощує цукрові буряки. Але не останнє слово в боротьбі за врожай і заводчан. Ми допомагаємо сільським трудівникам під час до-гляду за посівами, а під час збирання і транспор-тування врожаю разом боремося з втратами, з низькою якістю сировини, що надходить з поля.

ОСОБЛИВО зміцнів зв'язок комітету комсо-молу заводу і молодих буряківників району ни-нішньої осені. Склавши єдиний комплексний план збирання, транспортуван-ня та переробки сировини, ми спільними зусиллями виконували його. Створи-ли штаб, до якого ввій-шли секретарі комітетів комсомольських організа-цій колгоспів і комсомоль-ці заводу. В колгоспах за-стосували передові мето-

● ЯКІСТЬ НАШОЇ РОБОТИ:
ЕКОНОМІЯ ТА БЕРЕЖЛИВІСТЬ —
КОМСОМОЛЬСЬКА ТУРБОТА

ПРОСТО ПОТРІБНА ПРИНЦИПОВІСТЬ

ди збирання, двозмінну роботу транспорту. В кожному господарстві і на заводі діяли комсомоль-ські пости якості. Прихо-дила автомашина з недо-очищеними коренями на завод — пост, очолюва-ний лаборанткою Раїсою Стефан, відразу бив три-вогу. Тут же в комітет комсомолу господарства, з якого надійшла некон-диційна продукція, поси-лали листа. І на місці вчи-вали заходи. Жодної ма-шини з некондиційними коренями не направили до кагатів приймальники сировини. Принциповість членів постів якості допо-могла зберегти сотні тонн коренів, завод нині вже одержав 27 тонн цукру додатково.

Може, і ображалися на заводських «пржекторис-тів» спілчані з колгоспів

«Зоря комунізму», «Ленін-ський шлях», «Родина», куди ті посилали листи-сигнали з вимогою вжити заходів, але то вже їхня особиста справа. Ми ж боролися за спільну — економію та бережливість у великому й малому. Бо це — комсомольська тур-бота. Виступаючи на ли-стопадовому Пленумі ЦК КПРС, Леонід Ілліч Бреж-нев наголошував, що не-обхідно повести рішучу боротьбу з фактами без-господарності, безвідпові-дальності і недбайливості, із втратами продукції. За народне добро відповідає кожен трудівник, а значить, і кожен комсомо-лець. Скажімо, проводили ми рейд у колгосп «Ле-нінський шлях». Виявили, що не відрегульовані як слід ножі гичкозбиральної

машини БМ-6 дуже низько зрізали гичку, і шість ряд-ків добірних коренів май-же повністю лишалися в землі, бо робочі органи комбайна КС-6 не змогли підняти їх. Добути корені можна було тільки вруч-ну. А людей у господар-стві на те не вистачало. Отож часто-густо на гре-бнях ріллі свіжозораного бурячища можна було по-бачити залишені корені...

Потрапить у кагат усьо-го лиш одна машина бур-яків з гичкою — протя-гом кількомісячного збе-рігання зіпсується добрий десяток тонн сировини. І це з легкої руки дво-х-трох чоловік, котрі ще на полі могли б запобігти недбайливості, не допус-тити, щоб на державний приймальний пункт від-правляли низькосортну продукцію.

ЧОМУ Ж абсолютно ко-жен не думає про те, як узяти найбільшу відда-чу від того ж таки солод-кого кореня? Ось ниніш-нього року на заводі ве-ли в дію нові центрифуги, вдосконалили технологі-чний процес цукроваріння. І завдяки цьому додатко-во одержали 490 тонн цукру. Це вже — твор-чість, господарський під-хід до справи. І тим при-ємніше, що багато комсо-мольців доклали до цьо-го рук.

У зміні № 2 зайнята не-ревно молодь. Опера-тор різальних установок комсомолець Анатолій Салтан щогміни перероб-ляє понад норму 20 про-центів цукрової сировини. Отже, настільки ж про-центів перевищує своє завдання і оператор ди-фузії, член завкому ком-сомолу Микола Бугайов, — саме для нього готує фронт робіт Салтан. У ре-зультаті обидва день у день прагнуть скоротити сезон цукроваріння. Тоб-то зменшити втрати сиро-вини від тривалого збері-гання на майданчиках, що теж є чималим резервом збільшення виробництва цукру.

Словом, за комсомоль-цями заводу — турбота про долю вирощеного врожаю, а за буряківни-ками — про підвищення родючості землі, вчасне збирання і перевезення на приймальний пункт доброякісної сировини. Саме до економії, береж-ливості, господарського ставлення до справи, яку робиш, закликають нас матеріали листопадового Пленуму ЦК КПРС і де-сятої сесії Верховної Ради СРСР.

В. КАЧАЄВА,
секретар комітету ком-сомолу Долинського цукрозаводу.

Колективне читання спогадів Л. І. Брежнєва «Цілина»

2

З висоти часу ще яскравіше постає вікомний подвиг першопрохідців — мужніх і самовідданих людей, які в перший же рік випекли на освоєних землях багатий урожай, дали країні додаткові мільйони тонн хліба.

Трудова перемога додавала сили. Це й відбили посланці Кіровоградщини в листах рідним, знайомим, трудовим колективам, де вони раніше працювали. За першими наметами новоселів вирости робітничі селища, біля підніжжя сопки — гори золотої пшениці. Наші земляки з радістю розповідали про щедрий урожай, виборений ними в районах освоєння цілих земель. Це була справжня героїка праці, коли подвиг стає буденною роботою.

Минали осінь, зима. На той час, як підкреслює Леонід Ілліч Брежнєв у книзі «Цілина», в країні замість 13 мільйонів було зорано 19 мільйонів гектарів цілих і перелогових земель, створено

Закінчення. Початок у «Молодому комунарі» за 7 грудня.

перші дев'яносто радгоспів. Та першопрохідців чекала ще ширша програма робіт — необхідно було заглиблюватися у глухі, безкраї степи, розбудити їх. Для цього потрібні були додаткові людські ресурси, техніка.

З настанням весни 1955 року для участі в другому засіві цілини, її дальшому освоєнні в східні райони Казахстану вирушили нові загоны комсомольців-добровольців, молоді. На початку березня в Кіровограді сформувалася ще один загін у складі 150 юнаків і дівчат, а прибули з цілини першопрохідці забирали із собою й сім'ї.

Освоєння цілих степів, бурхливий розвиток продуктивних сил Казахстану було результатом спільних зусиль усіх народів нашої багатонаціональної країни. Діяльність практичну участь у цій патріотичній справі взяли трудові колективи, робітничі, студентська й шкільна молодь Кіровоградської області.

Свій скромний новорічний подарунок у порядку шефської допомоги підготували механізаторам районів освоєння цілих і перелогових земель заліз-

ЛИСТИ З КАЗАХСЬКИХ СТЕПІВ

ничники станції Кірово-Укрїнське. На п'ять днів раніше строку вони виконали замовлення на перевезення непридатних залізничних вагонів під польові вагончики для тракторних бригад. Останню партію — 10 вагонів — відправили в радгосп «Казанський» Кокчетавської області.

Кожне пересувне житло мало два відділення — чоловіче й жіноче. Саме приміщення мало обігрівальні прилади, в ньому були духова, умивальник, роздягальня, 12 ліжок, столи, стільці. Комсомольські організації Кіровограда збирали для механізаторів Казахстану понад дві тисячі книжок та укомплектували кожен вагончик пересувною бібліотекою. Обладнанням тимчасових будиночків у цей же період активно займалися комсомольці Помічницького вагонного депо.

Посилювалось культурне шефство комсомолів

Кіровоградщини над учасниками цілиної епопеї. Учні 8-го «В» класу Олександрійської середньої школи імені Горького напередодні 37-ї річниці Великого Жовтня послали бібліотеку молодим хліборобам радгоспу імені Миколи Островського.

Згодом усю школу облетіла радісна звістка — з Казахстану прийшла відповідь-подяка. Лист читали і перечитували в усіх класах.

«Відрадно, — повідомляли молоді радгоспні трудівники, — що в наступ на цілину включилася вся країна. Комсомольське спасибі вам, дорогі друзі, за подарунок.

Нам хотілося б поділитися з вами своїми думками про прожиті і наші плани. Прибули ми сюди з Москви, України, Кубані та інших країв нашої неосяжної Вітчизни.

Скажемо відверто: не-привітно зустріла нас тут

запізнана весна. Та холодний, пронизливий вітер не міг остудити гарячі комсомольські серця.

Рідна Вітчизна щедро оснастила нас технікою, всім необхідним для виконання поставлених завдань, і ми наче прикипіли до діла. Безмежні степові простори було розбуджено гуркотом потужних тракторів. Нічого гріха таїти, не завжди було легко, і коли ставало скрутніше, то в пам'яті кожного з нас виникав світлий образ борця за щастя народу — Миколи Островського. Його полум'яні заклики до молоді надихали нас, окриляли. Тож не випадково ми вирішили назвати радгосп іменем цієї людини з незламною стійкістю і залізною волею.

За короткий час колектив радгоспу зорав та обробив під посів 1955 року 22,3 тисячі гектарів цілини, виконавши план на 110,5 процента.

Там, де лежав ковило-вий степ, вирости селище сучасного типу. В переддень одержання вашої дорожньої листівки для нас посилали в господарстві закінчили будівництво клубу.

Все зроблене нашими руками особливо дороге нам. Та й неозорі казахські степи полюбилися всім. Ми зробили тільки добрий початок. Попереду ще багато невідкладних

справ. Ви теж зможете взяти участь у патріотичній справі. Треба тільки завжди пам'ятати, що для успішного здійснення наміченої мети — освоєння цілини — потрібні глибокі, міцні знання.

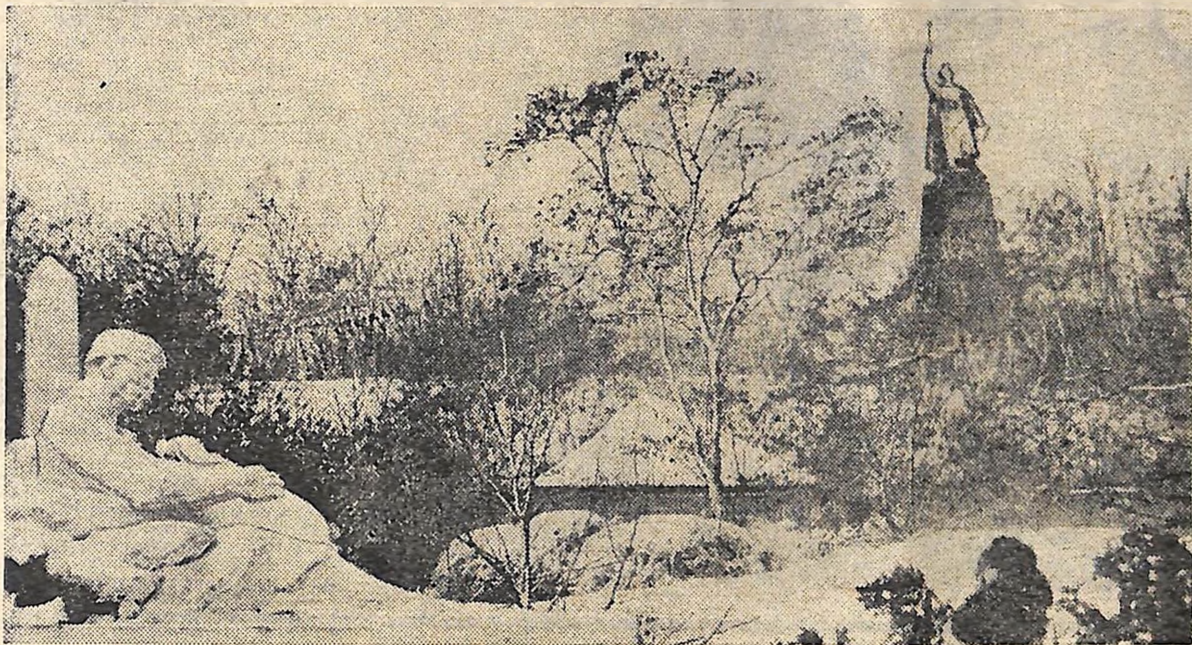
Чекаємо ваших листів, а після закінчення середньої школи — і вас самих тут, на цілині.

За дорученням комсомольсько-молодіжних зборів лист підписали: Колесник, Анисимов, Смирнов, Ярошенко, Долгий, Афанасьєв, Тихонюк, Огневой, Шведь.

Цілина епопея, яка стала справжньою школою мужності комсомольських поколінь, тривала. У східній і південно-східній районах Казахстану наступних років приїздили нові й нові комсомольсько-молодіжні загоны добровольців з Кіровоградщини. Стало вже традицією, що після закінчення життя наші комбайнери вирушають на допомогу цілиникам, котрі продовжують вяршити героїчний подвиг на мирному трудовому фронті, втілюють у життя ленінську ідею про раціональне використання земельних багатств в інтересах розвитку продуктивних сил нашої країни.

В. КРАМАРЕНКО,
директор обласного
державного архіву.

До 325-річчя возз'єднання України з Росією

Чигирин, Богданова гора. В будь-яку пору року вона до себе туристів з усієї Радянської України.
Фото В. ГРИБА.

Минулого тижня група журналістів Кіровограда і Знайшли побували у творчому відродженні на Черкащині. Газетарі відвідали Чигирин, Суботів, Стецівку, місця, де перекликаються сива давнина і новітня історія України, героїчні подвиги старших поколінь і наших сучасників.

Сьогодні ми починаємо друкувати нотатки одного з учасників подорожі — нашого спеціального кореспондента Юрія Дмитренка.

З ГЛИБИН СУБОТІВСЬКИХ ЛЕГЕНД

В ДОРОЗІ

Незабаром Черкащина стане чи не центром святкування в республіці славного ювілею — 325-річчя возз'єднання України з Росією. Прадавнє місто Чигирин знову буде свідком глибокого вшанування пам'яті Богдана Хмельницького, розумної і мужньої людини, основоположника великого возз'єднання.

Важко навіть уявити собі, скільки невиданих зазв'язків пролягає між багатьма містами і селами Росії від Чигирини, невеликого районного центру

на Черкащині, де далекого 1654 року вирішилась доля українського народу. Ідеї Переяславської Ради вивертали на оцій землі. В лісі під Чигирином казача рада слухала Богданову пропозицію про возз'єднання України з Росією. Саме тут пролунали прощальні слова Хмельницького: «Я б запропонував звернутися до Москви, бо вона однієї з нами віри і тому могла б поєднатися з нами».

Під Чигирином ми зупинилися, зачаровані зимовою красою. Священні, незабутні місця. Вдодви

так званої нижньої дороги, що єднає понад Тясмином Чигирин і Суботів, застиглий у сніговій короні багатовіковий ліс. У давнину перед боями з польською шляхтою, іншими ворогами українського народу гайдамаки святити тут списи, шаблі. Оцей переметений снігом шлях, можливо, топтали коні запорізьких козаків Івана Сірка, що триста років тому разом з військом російського воєводи Г. Ромодановського поспішали на допомогу оборонцям Чигирини...

Попереду зустріч із чотиритисячолітнім містом.

ЧИГИРИН

Занесені снігом, покриті вулиці містечка вивели нас до підніжжя Замкової гори, яку називають часто Богдановою.

Висока кам'яна гора зі стрімкими схилами, річка з болотистими берегами робили раніше цю місцевість неприступною. В давнину на горі, де височить нині велетенський пам'ятник Богдану Хмельницькому, було збудовано укріплення, обнесене дерев'яними й кам'яними стінами. Згодом у міському краєзнавчому музеї ми

побачили, який вигляд мав Чигирин за часів Хмельницького. Тепер же нерішуче зупинилися біля підніжжя гори. Східців, що вели на її вершину, майже не видно було під снігом. Лиш по перилах можна було вгадувати їх. Сумна і водночас велична скульптурна постаць Кобзаря біля підніжжя гори, обеліск, установлений на честь перемог в цих місцях Т. Г. Шевченка. Згадуються рядки з листа Тараса Григоровича до знайомих: «Був я торік на Україні, скрізь був і все плакав... Сильно вразив псета гніт царського самодержавства».

«Чигирине, Чигирине, Все на світі гине, І святая твоя слава Як пилина лине

За вітрами холодними...» — написав Шевченко 19 лютого 1844 року в Москві під впливом відвідин колишньої козацької столиці. Загальний настрій твору пояснюється кричущими фактами соціального й національного гноблення українського народу царським урядом і поміщицтвом, які поет спостерігав, подорожуючи по містах і селах України.

(Далі буде).

Про це йшлося на Всесоюзному зональному семінарі секретарів-завідуючих відділами учнівської молоді райкомів і міськкомів комсомолу.

БУДЬМО ТВОРЧИМИ!

Конкретною формою вияву моральних якостей молоді є відповідальне ставлення до своїх обов'язків і громадських доручень.

Комсомольські організації шкіл Смілянського району Черкаської області вбачають своє головне завдання в тому, щоб знайти кожному справу до душі, зацікавити, визначити місце і роль кожного учня в колективі.

«Комсомольське доручення — кожному!» — девіз діяльності шкільних комітетів комсомолу. Анкетування, комсомольські збори на теми: «Про громадський обов'язок комсомольця», «Твоє громадське доручення», «Як ти утворюєш звання комсомольця в навчанні?», «Колектив і я», читальні конференції, обговорення кінофільмів, вечори запитань і відповідей, диспут на теми етики та естетики дають змогу встановити уподобання, побачити моральне обличчя товаришів. Подібні заходи допомагають комсомольським активістам правильно спрямувати роботу по моральному вихованню.

Важлива роль у моральному вихованні учнів відіграє організація цікавого, змістовного їхнього дозвілля. Смілянський райком комсомолу виступив з ініціативою — створити при кожному Будинку культури Будинок піонерів на громадських засадах. Ініціативу підтримали райком партії і районний відділ культури. В районі вже діє вісім таких будинків піонерів. Один з них, що має цікаву десятилітню історію, — при Тернівському Будинку культури. А Будинок піонерів при Сердюківському Будинку культури став прекрасним координаційно-методичним центром

по організації роботи з дітьми за місцем проживання.

Форма роботи таких будинків відкриває великі можливості для проведення позакласної роботи зі школярами, особливо в сільській місцевості. Це — переконання райкому комсомолу, який і керує даною роботою. При ньому, зокрема, працює школа директорів будинків піонерів на громадських засадах.

Значну увагу приділяють смілянці роботі з батьками. Починали з «дрібниць»: члени райкому комсомолу стали постійними і обов'язковими учасниками батьківських зборів. Вони разом з комсомольцями шкіл прагнуть зробити свято дитини (прийом у жовтень, піонери, до лав ВЛКСМ) святом усієї сім'ї: до цієї урочистості батькам посилають вітальні листівки, запрошення, подяки за виховання сина чи дочки.

У роботі з підлітками не може і не повинно бути байдужості, черствості. Спільними зусиллями райкому комсомолу, вчительських комсомольських організацій, шкільних комітетів комсомолу, учнів та батьків можна досягти хороших результатів у моральному вихованні школярів. Такий комплексний підхід до роботи з підростаючим поколінням стає нормою для смілянців. Але нормою творчою. Було б дуже добре, розмірковують у райкомі комсомолу, якби при обласних інститутах удосконалення вчителів працювали для класних керівників курси з питань етики і естетики, а педагогі кваліфіковано організували роботу шкільних факультетів.

У цьому — ще один крок до плідної співпраці комсомолу і школи. Максим Горький писав, що на кожний день треба дивитися, як на маленьке життя. Треба лише зробити це маленьке життя цікавим, неповторним і допомогти кожному юнакові чи дівчині знайти себе в ньому.

БАТАРЕЯ ЖИТИМЕ!

Оповідання

— Боець Хоменко! Ви комсомолец, — говорив командир дивізії Астахов, — ви зразковий солдат. І я не наказую, а прошу вас виконати дуже важливе завдання. Біля Мар'янівки у лісі майже оточена наша батарея. Я дав наказ артилеристам підірвати гармати і виходити з оточення. А вони відмовляються. Нам, кажуть, гармати дуже дорогі. Ми з ними, кажуть, від Перемішля йдемо. Вони, кажуть, нас не раз виручали. Вони, кажуть, нам ще будуть потрібні. Зрештою, це правда. Вони просять підкинути снарядів, щоб розчистити від фашистської нечисті шлях... До них залишилась єдина дорога та й та прострілюється. Проскочите, Хоменко?

Він возив снаряди. За ним полювали стервятники, його не раз обстрілювали, та переможцем виходив він...

— Проскочу, товаришу командир.
— Іншої відповіді не чекав. Тепер, товаришу Хоменко, давайте міркувати, коли і як? Може вночі?

— Я вдень, товаришу командир.

— Точніше.

— О пів на дев'яту.

— Чому?

— Фріци дуже впевнені і нахабні. Аляже, наступають. Ми отак вже намотали на вус, трохи вивчили їх. Вони о пів на дев'яту снідають і на губних гармошках грають.

— Не думайте, що вони дурні, що у них не залишаються спостерігачі.

— А я проскочу!

Проскочив! Хоч спостерігачі кинулись до кулеметів. Він привіз батареї машини снарядів.

Батарейці, розвантажуючи їх, говорили:

— Отепер ми заграємо!

Громом і блискавками заговорили дев'ять гармат. Підняли такий вогонь, неначе їх була тисяча.

Того ж дня, в тилловому селі, їх усіх цілих і непошкоджених, оглядав командир дивізії. Лаяти б артилеристів, що не виконали першого наказу, а він їм тиснув руки і хвалив. Тиснув руку і Яким Хоменку, що теж із машинною вирвався із оточення. Бо фронтові потрібні гармати і машини...

М. СТОЯН

с. Панчеве

Новомиргородський район.

НАКАНУНЕ

Красные листья, красные листья
В сумерках синих
Алым полотнищем
В воздухе виснут,
Отблеск костров
У далеких пикетов.
Тело «Авроры» в гранитной обложке.
Берег прилег тяжело на борту,
Но с корабля семафорят:
«Спокойно,
Мы начеку
И стоим у моста».
Трудно громаде в речном
Мелководье,
Донные камни встают на пути.
Но для того,
Что
случится
сегодня,
Можно
по суше
сквозь город пройти.
И, рассекая, встать
на ступени дворца.
Все господа!
Для кого-то начало,
А для кого-то
начало конца.
Ну, а пока тишина, тишина,
В небе ночном непредвиденный
штиль.
И по-турецки уткнулась луна
Бледным лицом
в Петропавловский шпиль.
Владимир ДЕРУСОВ.
г. Александрия.

НА ВУЛИЦІ МОЇЙ
ВЕСІЛЛЯ

На вулиці моїй весілля.
Йде наречена в суцільній білій,
В вінку весільному з жоржинами.
З дитинства рідними стежинами,
Немов із лебедем лебідка,
Йде наречена, красна квітка,
А в коси промінні заплітається,
Під ноги айстри осипаються.
Фата злетіти в небо хоче,
Мов птиця крилами тріпоче,
Стелиться щастя з рушниками —
Йде наречена з дружечками.
Запахло в домі свіжо м'ятою,
Хмеліють голуби над хатою.
В оселю йде гучне весілля,
Перепиняють з хлібом-сіллю.
В бокалі вина розливаються,
А наречена посміхається.
Подружки весело співають,
Музики маршем зустрічають,
Йде наречена, наче зірка,
Лунає в хаті: «Гірко, гірко!»
На яблуні воркує горлиця,
У дім весільний радість горнеться.
Людмила ПОПЧУК.

с. Зашита,
Новомиргородського району.

Нас властиво к подвигу зовуть
Влюбленість в труд, в размах, в полет,
В судьбу великую парода,
В красу извечную природы,
В реальность солнечной мечты
И в ощущение высоты.

Александр ПАРФЕНОВ.

г. Светловодск.

Артистка обласного українського музично-драматичного театру імені М. Кропивницького Лідія Хуторян в ролі Лепестини у виставі «Титарівна».
Фото А. ДУБОВИНА.

Етюд літньої ночі

Попід берез пливли човни,
А куди — то керманічі знали.
І здалося: сонце вони
Десь на дежці човна сховали.
Жартівливий вітрець віяв,
Очерет зашумів таємничо,
Та й затих — так немов заснув,
Обійнявшись з теплою ніччю.
Срібний місяць, як парубок,
В небі виплывав круглою
І покотився в густий сосняк —
За зорею, що впала, слідом...

Петро СЕЛЕЦЬКИЙ.

с. Шляхове
Новоархангельський район.

СПРАГА

Я біжу сухим полином через вибалоки.
Буде дощ сьогодні, бо роса не випала.
Бо узі сні стогнає батько мусю,
Так з війни його куля мучить.
А дощу вже давно не було, земля
висохла.
Саме жито цвіте, чи-то виспіє?
Я біжу повідомити людям:
Буде дощ сьогодні, буде!
Бо свинцевий барометр в грудях
Ніє люто на теплий вітер.
А увечері впали хмари зливою...
Понесли мого батька на цвинтар
Поміж жита ожилого.

П. КРЯЧКО.

смт. Петрове.

«ВСЕ ЖИВЕ
МОЇМ ЧУТТЯМ ЗІГРІТО...»

(В. БРОВЧЕНКО. «ВІСНИЙ ЖАЙВІР». ВІРШІ ТА ПОЕМА. К., «МОЛОДЬ», 1977 р.)

ненависті», «Пісня надії». Почуття, про які йдеться в «Піснях», пронизують не тільки їх, а й усі вірші. Читаєш їх і відчуваш причетність поета до всього, що близьке і дороге кожному з нас, — Ленін і Вітчизна, щастя і мир, природа і мистецтво, любов і ненависть. Тому й сприймаєш заключні рядки з «Пісні причетності»:

Все живе моїм чуттям
зігріто,
І трудом, і променем
чоло,

Бо ж земля уся —
для буйноцвіту.
Небо — для крила.

Це — поетичне кредо В. Бровченка. Адже без такого почуття причетності до всього нема ні поета, ні поезії.

Автора книги, а значить і читача, по-справжньому хвилює одвічна філософська думка: в чому зміст життя, праці, творчості? Де бере людина силу, насагу для вічного творення миру і добра, силу для того, щоб «мегу свою нести, як знамено», «осили-

Думки, відгуки, рецензії

вати щомиті нову тропу? Тому нелегко розкласти вірші нової збірки на звичні «полички»: «про рідну землю», «про мистецтво», «про природу», про любов і т. п. Бо всі вони, об'єднані влучною назвою «Переборення», торкаються одночасно багатьох тем, які хвилюють і суспільство, і ліричного

Той, що на світі
ленінським зовється,
Той, що борця
клепає, не раба...

Ця поема і багато віршів збірки сповнені високого громадянського звучання. Вони продовжують кращі традиції поетичної публіцистики, яка набуває все більшої ваги у творчості В. Бровченка, поєднуючись із глибоким ліризмом, властивим саме українській поезії.

Цю майстерність В. Бровченка читач бачить і в постійному пошуку нових для нього поетичних форм: «поема — феєрія», «думки-монологи», «пісні-притчі» і у володінні як римованим віршем, так і верлібром, і у пісенності, мелодійності його поезії, в образній мові.

Є у поета і окремі невдачі. Так, на мій погляд, не досить вагомими змістовно і емоційно вийшли вірші «Коли, поїздивши, вертаюсь», «Так, буває, уже начитаюсь» та деякі інші, схожі на віршовану прозу. Окремі поезії де що затягнуті, хоч взагалі для поезії В. Бровченка характерні чіткість думки і лаконізм її вираження.

А взагалі, книга є новим кроком уперед, доказом виконання власного наказу, якого поет дав собі у попередній книзі:

Хай не залиша
мене тривога
Неспокійних дум
і добрих справ.

Таке ж і наше читачке побажання йому.

А. КОРИНЬ,
заступник директора
обласної бібліотеки
ім. А. Гайдара.

ДИСК — ЗАЛ

ИДЕТ СОЛДАТ
ПО ГОРОДУСлова С. ТАНИЧА
Музыка В. ШАЙНСКОГО

У солдата выходной —
Пуговицы в ряд,
Ярче солнечного дня
Золотом горят.
Часовые на посту,
В городе весна,
Проводи нас до ворот,
Товарищ старшина (2 раза).

ПРИПЕВ:

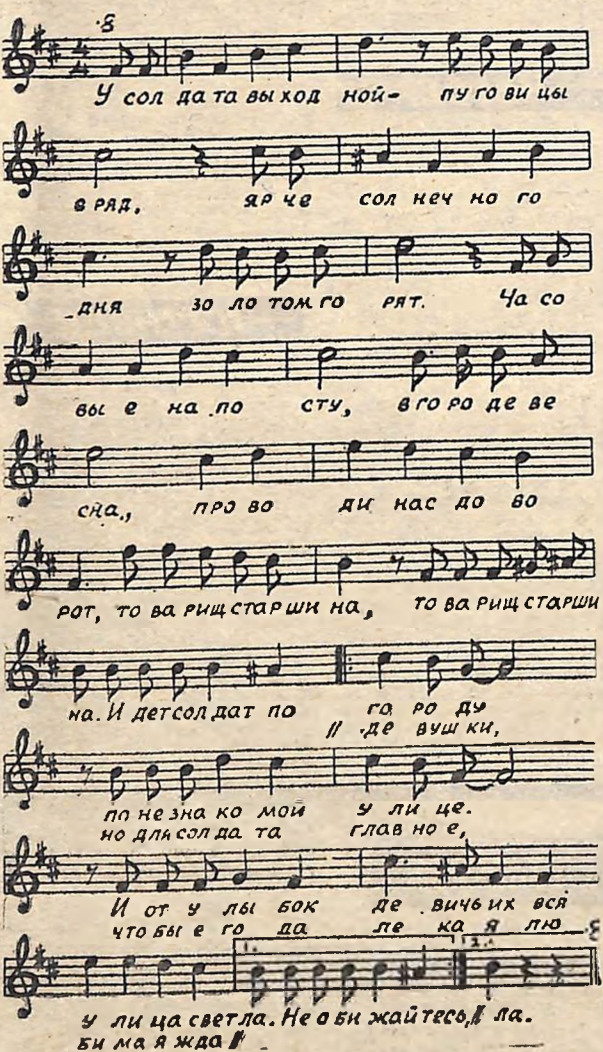
Идет солдат по городу
По незнакомой улице,
И от улыбок девичьих
Вся улица светла.
Не обижайтесь, девушки,
Но для солдата главное,
Чтобы его далекая
Любимая ждала.

А солдат попьет кваску.
Купит эскимо.
Никуда не горюпаясь,
Выйдет из кино.
Карусель его помчит,
Музыкой звеня,
И в запасе у него
Останется полдня (2 раза)

ПРИПЕВ:

Где любимая живет —
Липы шелестят.
И садится в карусель
Не ее солдат.
Но другие ни к чему
Все до одного,
Если только верно ждешь
Солдата своего (2 раза).

ПРИПЕВ.

СТАРТИ ДРУЗІВ

Перемогою українських снайперів завершився заочний турнір спортсменів Харківського турбінного і Ленінградського металічного заводів. Відстань не знизилася спортивний азарт матчу: всі результати відразу ж ставали відомими суперникам завдяки радіомосту, встановленому

короткохвилювками-любителями. Такі турніри входять до програми організації оборонного товариства і стали природним продовженням трудового суперництва колективів двох гігантів вітчизняного турбобудування.

Рік тривало змагання колективів ДТСАФ. За його умовами одним з головних критеріїв для визначення переможця була масовість. За цей час близько двох тисяч харківських турбобудівників стали значілками ГПО, двісті юнаків виконали норми розрядів з військово-технічних видів спорту. Практично кожному члену оборонного товариства знайшлася справа до душі. Це і принесло харків'янам першість.

«НЕГОСТИННИ» ГОСПОДАРИ

Усі головні призи Все-союзного турніру дзюдоїстів, що завершився в Полтаві, були вручені місцевим борцям. Абсолютним переможцем змагань став Володимир Оуд, а його збірна завоювала першість у командному заліку.

У турнірі, що був присвячений комсомольцям-полтавчанам, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни, взяли участь близько 300 спортсменів з п'яти союзних республік, а також команди Москви і болгарського міста Велико-Тирново.

(РАТАУ).

РЕПЛІКА

ПЛАКАЛИ ГРОШІ...

Вони вирішили стати трактористами-машиністами, майстрами-наладчиками. Тому й прийшли в Онківське профтехучилище. Юнаки і дівчата були задоволені — цікаво проходили заняття в аудиторіях і майстернях, у них доброзичливі наставники. У вільний час учні поспішали на спортивні майданчики, в тир.

— Почекайте ще трішки — розбагатіємо, — весело викладав фізкультури. — Ось-ось відкриємо спортзал, і тоді ще швидше можна буде скласти залік з фізичної та військово-технічної підготовки. І наздоженете чемпіонів та рекордсменів району. Бо тренуватимемося цілодобово...

Спортсмени-початківці з надією поглядали на ристування — стіни спортза-

лу рогли хоч і не дуже швидко, але майстри з ПМК-138 тресту «Кіровоградськбуд» оптимістично заявили:

— Нічого, ми вийдемо з прориву і наздоженемо прогаєне.

Мингли тижні, місяці. Муляри тулили цеглину до цеглини, рахували черв'яки і марили днем, коли ще й преміальні отримують.

Аж раптом на будівельному майданчику знялась курява.

— Хлопці, там щось зірвалося! — закричала якась дізнана. — Невже і майстрів привалило?

Але ні, чоловіки з кельми теж стояли неподалік і здивовано розглядали велетенський клубок куряви.

— Все, привалило наші тисячі.

Коли осіла пилюка, всі побачили на місці спортзалу купи цегли і хрестовини залізобетонних конструкцій, які загинули внаслідок тисячі державних грошей.

Як з'ясували місцеві експерти, в оту пекельну мить було приспано ще й стрілецький тир.

...А потім почалась таємнича операція «Реставрація» — вночі на автомашини вантажили хлам і очищали місце від руїн, щоб почати будівництво знову.

Засумували майбутні значівці ГПО, у безнадії майстри. А керівники ПМК-138 (начальник М. І. Жигалов) взяли в руки рахівниці і почали зводити дебети, почали думати-гадати, куди що списати, що де дістати. Щоб не було великого галасу. Плакали привалені гроші, яких уже ніхто не міг врятувати...

М. КРОКУН.

Маловісківський район.

ГАРМОНІЯ І ГРАЦІЯ

ТРУД ПЕРЕРОСТАЄ В КРАСУ

роджуються наймодніші пальта і плаття. До речі, Таня Занідра, яка кині працює лаборанткою експериментального цеху, виконує всі операції по шиттю одягу, матерію кінчаючи пришиванням гудзиків. Її сміливо можна назвати швачкою-універсальною.

А ще Таня — демонстрантка сезонних новинок. Плаття, пальта, куртки, тощо треба вміти не тільки пошити, а й показати. І Т. Занідра робить це з успіхом.

Продукцію свого експериментального цеху демонструвала перед робітницями «Червоної зірної», студентами ніроградських вузів, перед колгоспниками області.

Таня у неї професія: дарувати людям радість, у цьому — її обов'язок і у цьому — її поклоніння.

В. ВІРЧЕНКО.

На знімку: Таня ЗАНІДРА демонструє нову модель свого експериментального цеху.

Фото В. ГРИБА.

Салон сюрпризів

ЕКСПОНАТИ З ДНА МОРЯ

Музей морської флори і фауни створено в Одесі з ініціативи ради ветеранів флоту, об'єднаних при Палаці культури моряків імені М. Горького.

...Б'ють склянки, і відвідувачі вступають у фантастичний світ підводного царства. Тут прихилило мереживо коралів, величезні краби, кульоподібна, всіяна шипами і голками риба «фугу». Поряд морські черепашки, зірки, дивовижні рослини морського дна.

Екскурсію веде ветеран флоту, громадський директор музею Ф. М. Шев-

ченко. До речі, багато років тому в цьому ж залі з його легкої руки було створено першу експозицію, яка потім впрости у великий культурний центр — музей Морського флоту РСР.

Колекцію морської дивини склали експонати, піднесені в дарунок музею моряками рибпромислової флотилії «Советская Украина», теплоходів «Коперация», «Максим Горький», «Шота Руставелі» та інших. Повертаючись з далеких мандрівок у рідну гавань, вони приносять у музей нові екземпляри мешканців світового океану.

Н. ЛЯПІВА,
кор. РАТАУ.

СЕРІА

13 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 3.00 — «Час». 8.40 — Гімнастика. 9.00 — Концерт юних артистів. 9.45 — Фільм «Червоне яблуко». 11.05 — «Кубок кінопопулярності». По закінченні — новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Документальний фільм. 15.30 — «Справа московського комсомолу». 16.00 — Скульптор Віра Мухіна. 16.25 — «Орбіта дружби». Змагання трудівників Ульяновського району Кіровоградської області і Савранського району Одеської області. (Кіровоград). 16.55 — Музичні вечори для юнацтва. 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — «День за днем». (Кіровоград). 19.20 — Телефільм «Великий рахунок країни». (Кіровоград). 19.30 — Н. Долішніна. «Позначай і відповідай». Телевістала. 21.00 — «Час». 21.35 — «Обличчя друзів». 22.10 — «Вечірні мелодії». По закінченні — «Сьогодні у світі».

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Майстерність Молодих». 10.55 — Концерт. 11.40 — «Шкільний екран». Українська література. 9 клас. 12.10 — Для

малат. «Срібний дзвіночок». 11.30 — Фільм «Шельменко-денщик». 16.45 — Концерт. 17.15 — «Щоденник соціаліста». 18.00 — Реклама. Оголошення. 18.30 — Концерт класичної музики. 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — «Шлях до золотого медальї». Телевістала. 20.00 — «Нові мелодії року». 20.50 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — «Пісні кохання». 22.05 — «Старт». По закінченні — новини.

ЧЕТВЕР

14 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Гімнастика. 9.00 — «Відгукніться, сурмачі!». 9.30 — «Позначай і відповідай». Телевістала. 11.00 — «Російський романс». По закінченні — новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Документальний фільм соціалістичних країн. 15.40 — «В. А. Моцарт». «Тріо сібелі-моль мажор». Фільм-концерт. 16.00 — «Об'єкти». 16.30 — «Російська мова». 17.00 — Документальний телефільм «Місто Грозний». 17.15 — Веселі старт. 18.00 — «Ленінський університет мільйонів». 18.30 — «Ефективність і якість — девіз п'ятиріччя». «Економісти нафтопродукти». (Кіровоград). 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — Кубок європейських чемпіонів з хокею. Фінал. «Спартак» (Москва) — «Полді» (Кладно, ЧССР). (21.00 — «Час»). 22.10 — Співає народний артист СРСР Іван Петров. Фільм-концерт. По закінченні — «Сьогодні у світі».

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Шлях до високого прожиття». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 10.35 — Музичний фільм «Георгі Отс і опера». 11.15 — Документальний телефільм «Ти ширший і могутніший». 11.35 — Намерений концерт. 12.10 — Для малат. «Срібний дзвіночок». 12.30 — Фільм «Тут мій дім». 17.10 — «План року — достроково». Репортаж. 17.30 — Телефільм «Автомарш». 18.00 — «Гуси-лебеді». Вистава. 18.30 — «Республіканська фізико-математична школа». 19.00 — «Роман — дружина сім'я». 19.30 — Фільм-концерт «Вераси». 19.40 — «Голосу за професію». 20.50 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.35 — Телефільм «Колі співають сині». 22.10 — А. Вінальді. Три концерти для гітари з оркестром. По закінченні — новини.

П'ЯТНИЦЯ

15 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Гімнастика. 9.00 — «Творчість юних». 9.20 — Телефільм «Співає». 10.45 — Фільм-концерт «Дивертисмент». По закінченні — новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Документальний фільм. 15.45 — О. Островський. «Гроза». 16.30 — «Шахова школа». 17.00 — «Москва і москвичі». 17.30 — «Школа високіх урожків». 17.45 — Телефільм «Я — громадянин Радянського Союзу». 18.00 — «Шляхом боротьби і перемоги». До 30-річчя Польської об'єднаної робітничої партії. 18.30 — «День за днем». (Кірово-

град). 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — Кубок Інтербачення з художньої гімнастики. 19.30 — Фільм «Яка у вас посмішка?». 21.00 — «Час». 21.35 — Прем'єрний О. Чаловський Зустріч в Останній студії. По закінченні — «Сьогодні у світі».

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Старі надії». 10.50 — «Наука у виробництві». 11.20 — «Соціальне коло». 11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. 12.10 — Срібний дзвіночок. 12.30 — Телефільм «Колі співають сині». 14.30 — Новини. 14.50 — Документальний фільм. 15.45 — О. Островський. «Гроза». 16.30 — «Шахова школа». 17.00 — «Москва і москвичі». 17.30 — «Дітям про збір». 18.00 — Фільм-концерт «Сибірський супер». 18.30 — Мультифільм. 18.40 — «Земля мій». 19.00 — «Актуальна камера». 19.35 — О. Коломієць. «Криштов». Вистава. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.35 — Продовження вистави. «Кравчик». По закінченні — новини.

СУБОТА

16 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Гімнастика. 9.00 — «Умілі руки». 9.30 — «Для вас, батьки». 10.00 — «Співає Т. Калинченко». 10.25 — Документальний телефільм «Справа не в премії». 11.10 — «Ранкова пошта». 11.40 — «По музеях і виставочних залах». 12.10 — «Здоров'я». 12.55 — Телевистава «Москвичи».

на». 14.05 — Телефільм для дітей «Тасманийський острів і північний Немо». 5 серія. 15.00 — «У світі тварин». 16.00 — «Міжнародний турнір з хокею на приз газети «Известия». Команда Канади збірної Фінляндії. В перерві — тираж «Спортлото». 18.15 — «Веселі нотки». 18.30 — «9 студія». 19.30 — Міжнародний турнір з хокею на приз газети «Известия». Збірна СРСР — збірна Швеції. (21.00 — «Час»). 22.10 — «Жак Оффенбах». По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — Для дітей. «Гусеня». Лялькова вистава. 10.40 — Програма фільмів Липовського телебачення. 12.05 — «Суботній репортаж». 12.35 — Виступи молодого ансамблю «Веріза». 13.10 — «Гарячі серця, думкою ясні». Відеорепортаж із 7 альоту студентських загонів м. Києва. 14.50 — «Закон і ми». 15.00 — Фільм «В білі ідуть тільки «старіки». 16.50 — «Село і люди». До 325-річчя возз'єднання України з Росією. 17.35 — Естрадний концерт. 17.50 — «Вітчизно моя незора». 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — Волейбол: «Локомотив» (Харків) — «Динамо» (Московська область). 20.00 — Концерт. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Телефільм «Чисте англіське квітство». І серія. 22.50 — Концерт ансамблю «Червоні маї». По закінченні — новини.

НЕДІЛЯ

17 ГРУДНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Гімнастика

ПОГОДА

Сьогодні вдень по області і місту Кіровограду буде хмарно, місцями короткотривалий сніг, вітер східний, 5—10 метрів на секунду. Температура повітря в області 3—8, у місті 4—6 градусів морозу. За даними Українського бюро погоди 13—14 грудня буде хмарно з проясненнями, вітер південно-східний, 7—12 метрів на секунду. Температура повітря вночі: 13 — 5—16 градусів морозу, 14 — 3—8 градусів морозу, вдень: 13 — 3—8 градусів морозу, 14 — 1—6 градусів морозу.

Редатор М. УСПАЛЕНКО.

Наша адреса і телефони

316050, ГСП. Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-33, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ в Кіровограді. Газета публікується на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гліки, 2.